

سندرم کمپارتمان

سندرم کمپارتمان	عنوان	شناسنامه پمفلت
NO-BK-07	کد پمفلت	
واحد آموزش	تهیه و تنظیم	
اردیبهشت ماه 1401	تاریخ بازنگری	

پس از عمل استراحت کنید و عضو را بالا و در سطح قلب قرار دهید.

در افراد سالمند به دنبال شکستگی ، گچ گیری ممکن است سندروم کمپارتمان رخ دهد.

سندروم کمپارتمان چه به شکلی حاد چه مزمن، یک وضعیت اورژانسی می باشد و اگر زود تشخیص داده شود قابل درمان است .

۵ علامت سندرم کمپارتمان : ۵P

۱-pain	درد
۲-pallor	رنگ پریدگی
۳-paralysis	اختلال در حرکت
۴-paresthesia	اختلال در حس
۵-pulselessness	فقدان نبض

* در صورت خونریزی از طریق عمل جراحی عروق ترمیم می شوند .

* قطع عضو در صورت از بین رفتن بافت و یا عفونت شدید.

علائم هشدار دهنده :

علائمی مانند درد رو به افزایش، درد به دنبال خم کردن عضو، کرختی و گز گز شدن عضو ، فلجی، تغییر رنگ و سردی نشان دهنده سندرم کمپارتمان است و باید بلافاصله به پزشک مراجعه نمود.

اگر عمل جراحی فاسیوتومی انجام شده باشد، احتمال عفونت وجود دارد هر روز باید زخم را بررسی کرد. در صورت افزایش ترشحات، افزایش درجه حرارت، افزایش درد و بوی بد زخم بلافاصله به پزشک مراجعه کنید . گاهی ممکن است به عمل دوم فاسیوتومی نیاز باشد..

اگر عمل جراحی بر روی عروق انجام شده باشد، عضو را از نظر رنگ پریدگی، سیانوز و فقدان نبض بررسی و در صورت مشاهده موارد فوق بلافاصله به پزشک مراجعه کنید.

سندرم کمپارتمان چیست ؟

عضلات و بافت های اطراف آنها در داخل غلافی به نام فاشیا قرار دارند . گاهی به علت تورم عضلات و گاهی به دلیل خونریزی های شدید، فشار داخل این غلاف افزایش پیدا می کند . به دلیل محدود بودن فضای داخل غلاف با پیشرفت تورم یا خونریزی ، عروق خونی روی هم فشرده می شود. سپس عدم خونرسانی و کمبود اکسیژن بافتی باعث تخریب اعصاب و عضلات می شود و اگر این وضعیت بیش از ۶ ساعت طول بکشد منجر به مرگ سلولی و آسیب غیر قابل بازگشت خواهد شد.

سندرم کمپارتمان یک اقدام اورژانسی ارتوپدی است و درمان قطعی آن جراحی است در صورت تاخیر جراحی مرگ سلولی ، تخریب عضلات و اعصاب رخ خواهد داد.

علل ایجاد سندرم کمپارتمان :

شایعترین علت این سندرم شکستگی استخوان است که احتمال بیشتر این سندرم زمانی است که شکستگی ناحیه ساق و ساعد باشد . سایر علل شامل ضربه (به ویژه در بیمارانی که داروی ضد انعقاد مصرف می کنند) کوبیدگی و له شدگی ، صدماتی که باعث سوراخ شدن عضو می شود ، مانند زخم گلوله، جراحی روی رگهای بزرگ ،

سوختگی ، یخ زدگی ، مارگزیدگی، بستن دور اندام با باند یا گچ، اختلالات خونریزی دهنده مانند هموفیلی، بی حرکتی طولانی مدت، اگر علت این سندرم ضربه باشد، طی ۴۸ ساعت اول علائم آغاز میشود. (گاهی در اثر ورزش شدید و وارد کردن فشار بیس از حد به عضلات و تاندون ها مانند دویدن بسیار زیاد در دوندگان حرفه ای و یا خانم ها یی که تمام طول روز را کفش پاشنه بلند به پا دارند و دائم در حال راه رفتن بوده و یا در وضعیت ایستاده قرار دارند ، به دنبال انقباضات شدید و مکرر عضلات اتفاق می افتد) که سندروم کمپارتمان مزمن می باشد.

علائم سندرم کمپارتمان :

شایعترین علامت درد شدیدی است که با مسکن از بین نمی رود ، و با حرکت عضو بدتر می شود و به همراه احساس کشیدگی در عضلات است . دردی که پس از بی حرکت کردن شکستگی افزایش یابد که علت درد تحت فشار قرار گرفتن عصب است.

- * کرختی، سوزش و بی حرکتی عضو
- * رنگ پریدگی عضو به علت عدم خونرسانی
- * سردی عضو به علت کاهش جریان خون

* فلج شدن

* تورم و قرمزی محل درگیری و به دنبال آن سیاه شدن عضو ، نداشتن نبض در عضو در مراحل پیشرفته

محل های شایع کمپارتمان :

- * پا در محدوده بین مچ پا و زانو (بیشتر در قسمت خلفی ساق پا
- * دست در محدوده آرنج و مچ (ساعد)
- * انگشتان و کف دست
- * کف پا

درمان سندرم کمپارتمان :

- * برداشتن پانسمان و یا باز کردن گچ
- * بالا آوردن اندام ها تا سطح قلب ، عضو درگیری نباید بالاتر از سطح قلب قرار بگیرد چون این مسئله باعث کاهش خونرسانی به عضو می شود.
- * معاینه مکرر و اندازه گیری فشار کمپارتمان و در صورت اثبات سندرم کمپارتمان جراحی و فاسیوتومی : در این عمل لایه های بین بافتی با برش جراحی باز می شود و فشار از روی آن برداشته می شود و زخم پس از چند روز بسته می شود.